

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr.2022 - 1014
Den 26. september 2022

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1338 (MOF alm. del) stillet 12. september 2022 efter ønske fra Rasmus Nordqvist (SF).

Spørgsmål nr. 1338

”Vil ministeren snarest udarbejde en analyse af Fødevare- og landbrugspakkens (2015) negative effekt på vandmiljøet?”

Svar

En vurdering af kvælstofindsatsen blev forestået af Miljø- og Fødevareministeriet, med faglige bidrag fra Aarhus Universitet og blev rapporteret¹ i februar 2020. Arbejdet omfattede blandt andet en analyse af effekten af kvælstofbaselinen, de kollektive kvælstofvirkemidler, kvælstofeffekten af Miljøfokusområder (MFO-arealer), revurdering af kvælstofeffekten af akvakulturindsatsen og opdatering af beregningen af kvælstofudvaskningen med NLES5-modellen. Rapporten viste, at de kollektive kvælstofvirkemidler og MFO-arealerne forventeligt ville have en mindre kvælstofreducerende effekt end forudsat ifm. Aftale om Fødevare- og landbrugspakke, og at usikkerhedsspændet på den estimerede kvælstofbaselineeffekt var større end forudsat i Fødevare- og landbrugspakken.

Samlet set blev det vurderet, at der kunne forventes en manko i forhold til at opnå den kvælstofreduktion i 2021, som var forudsat ifm. Aftale om Fødevare- og landbrugspakke, men at størrelsen på denne manko var vanskelig at fastsætte under hensyntagen til særligt det store spænd for baselineeffekten.

Der blev efterfølgende gennemført en dialog med EU-Kommissionen mhp. at følge op på vurderingen. På baggrund af denne dialog besluttede regeringen at følge EU-Kommissionens konkrete ønsker til styrkelse af kvælstofindsatsen. Disse indsatser inkluderede bl.a. ændring af reglerne for landbrugernes mulighed for at anvende gødning. Effekten af stramningerne af den generelle regulering var opgjort til ca. 1.800 tons kvælstofreduktion i kystvandene. For at forbedre beskyttelsen af vandmiljøet og som følge af, at de kollektive kvælstofvirkemidler ikke bidrog med den forudsatte effekt, havde regeringen (S), og RV, SF, EL og ALT allerede med Aftale om kvælstofindsatsen af 25. november 2019 aftalt at opjustere den kvælstofreducerende indsats i den målrettede kvælstofregulering i 2020, der omfattede en fremrykning af den fulde indfasning af de 3.500 tons kvælstofreduktion fra 2021 til 2020.

Den 22. december 2021 blev forslag til vandområdeplaner 2021-2027 sendt i offentlig høring. Med forslaget til vandområdeplaner er der bl.a. foretaget en ny opgørelse af det udestående

¹Miljø- og Fødevareministeriet, Vurdering af kvælstofindsatsen, februar 2020:
https://mfvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Landbrug/Afrapportering_af_kvaelstofudvalgets_arbejde.pdf

kvælstofindsatsbehov. Denne udestående indsats skønnes pt. på det foreliggende faglige grundlag at udgøre ca. 13.000 tons kvælstofreduktion til kystvandene. Det forventes, at de endelige vandområdeplaner 2021-2027 præsenteres ultimo 2022. Vandområdeplanerne 2021-2027 vil udgøre fundamentet for kvælstofindsatsen i planperioden.

Det bemærkes, at der aktuelt gennemføres en evaluering af det faglige grundlag for kvælstofindsatsen (en såkaldt *second opinion*), der vil kunne medføre et justeret indsatsbehov.

Lea Wermelin

/

Katrine Rafn